

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 134. szám.

Szerda, június 15.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónap ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Harc a levegő meghódításáért.

— június 15.

A rákosi gyakorló téren egy sereg idegen aviatikus mérközik már tíz napja. Az emberi elme találmányának csodaszerű eredménye, háromezer esztendő ábrándjának teljesítése az emberi akarat és ügyesség hatalmasságával egyetemben szerzi itt bizonyítványát.

Semmiképpen sem rontja meg az eszme nagyszerűségét, az emberi haladás eredményét az a nem ritka baleset, mely ezeket a repüléseket, ma még csak produkciókat kíséri. Egyetlen új találmány sem lehetett meg áldozatok nélkül. Annál nagyobb elismerés illeti az emberi kultúra haladása szempontjából azokat a bátrakat, a kik ezzel a természeti törvénnyel számolnak s készek magukat feláldozni. Rése van ebben talán a hiúságnak is, a hirnév ösztönös vágyának, mely nélkül sok nagy dolog nem jött volna létre. De nagyobb a hirnév szomjúságánál az az elszántság, az a céltudatos és jövőbe tekintő bátorság, mely örök emberi és csak emberi.

Lehetetlen kihagyni a történelmi fogalmak közül a tudomány mártírjainak kifejezését. Mert mártírok nélkül még nem valószínű meg és nem érvényesült a gyakorlati életben az egész emberiség hasznára és üdvére egyetlen eszme, egyetlen újítás sem. Az államok megalakulása, a népek nemzeti életének biztosítása nem történetelt meg milliók vérének hullása nélkül. Maga a civilizáló és rabszolgaszabadító szeretet vallása is véres áldozatok tömegéből, még századokon át szenvedő rabszolgák sirmezőin uralkodott ki. A modern haladás gépeinek uralkodása, a modern tudomány birodalmának kiszélesítése ezeket követelt áldozatul, de millióknak adott jólétet, nyugalmat.

A fegyverek tökéletesedése már ritkább tette a nagy háborukat. Igaz, hogy a nagy háborúktól való tartózkodásnak a hatalmak részéről gazdasági oka is van, vagy éppen első sorban gazdasági; de lélektanilag is magyarázható, hogy a nemzetek tömeges gyilkolásának nagy felelősségét érzik a nemzetek és az államfők és nem bocsátkoznak olyan könnyelműen a fegyveres megoldásba, mint hajdan.

A repülőgépektől nagy haladást várunk abban a tekintetben is, hogy előkészítik az örök békét, lehetetlenné teszi a háborút. Ilyen messzemenő következtetésbe nem mernénk menni. Mert ha a repülőgépeket csakugyan annyira tökéletesítik, hogy hadi eszközökké tehetik, az összes államok, legalább jó ideig megint azon fogják törni a fejüket, miképpen védekezhessenek egymás ellen a levegőben is. Tehát csak taktikai változást fognak előidézni; ellenben a háboru rémét nem szüntetik meg, ez marad továbbra is ultima ratio a vitás nemzetközi kérdések megoldására. Sokkal nagyobb hatással fog a háboru ellen dolgozni a gazdasági érdekek emelkedése és szolidaritása, nemkülönben a terjedő műveltség, mely ma is féltve-félti a kultúra alkotásait és ebből a szempontból igyekszik a vitás kérdések megoldására.

Ma még tehát nem beszélhetünk a repülőgépeknek sem közlekedési sem hadügyi szerepéről. Ma még csak érdekes

problémák, mint a hogy a léggömb volt százhusz esztendővel ezelőtt s a problémán, meglepő kísérleten és tervezéseken túl még a kormányozható léghajó föltalálásával sem birt tovább menni.

A budapesti versenyek is bizonyítják, bármily meglepő távolsági és magassági mutatóványokkal járnak, hogy az emberi erő fölött még mindig korlátlan ur a természet. A repülőgépeknek sokkal nehezebbek a körülményei mint a szilárdabb vízen vagy éppen a földön levők s az elemi erők mégis sok akadályt vetnek a vasutaknak, még többet és nagyobbab a hajózásnak katasztrófa nélkül is. A levegő monstrozus áramlatai és ma még mindig ismeretlen törvényei, jobban mondva törvényszerűtlenségei ellen pedig lehetetlen védekezünk: azért hosszú ideig a repülőgép rendszeres forgalmi eszközül nem jöhet számításba.

Valószínű azonban, hogy az ember végre is teljesen le fogja győzni a természetet s ura lesz a levegőnek is s ezzel egy igazán új világ születik meg.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Június 15.

Barométer emelkedő délután 1:38 órakor: 753.4 mm.
Hőmérséklet: maximum 25.5 C., minimum 15.5. Csapadék: 11 Felhőzet: Cu—St. 8. Szélirány és erősség: E. 2.
Jóslat a következő 24 órára: Eső. Zivatarok. Később hűvösebb.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bányafelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— Személyi hir. Dr. Perisics Zoltán polgármester ma reggel hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— Uj gyógyszerész. Halmos Ilona, Halmos József nagybecskereki városi tanácsnok leánya a budapesti egyetemen tegnap kitűnő sikerrel letette a gyógyszerészi vizsgát.

— Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági tanítónők számára. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a kisebb fokozatu népi iskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népi iskolai tanítók, illetve tanítónők gazdasági képzése céljából folyó év július 18-tól bezárólag augusztus 18-ig az adai, algyógyi, békéscsabai, bronzbányai, csikszeredei, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcagi, komáromi, lugosi, pápai, rimaszombati, somogyzentimrei, szilágyoslyói, nagyszentmiklósi, szabadkai és csákvári földmivessziskolánál 20—20 összesen 340 néptanító — a kecskeméti földmives iskolánál pedig 20

gazdasági tanítónő részére mezőgazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevő tanítók (tanítónők) 100 korona általányt élveznek, melyből 40 K. ellátási díj levonása után 30 K. a jelentkezéskor, 30 K. pedig a tanfolyam befejezésével fog kifizettetni. A tanfolyamon résztvevő azon néptanítók (tanítónők) részére, kik a legnagyobb szorgalmat és a legjobb előmenetelt fogják tanusítani, a földmívelésügyi miniszter minden egyes iskolánál egy-egy 100, 50 és 50 koronás, összesen három ösztöndíjat engedélyezett. Ezeket az ösztöndíjakat a miniszter kiküldöttje a vizsgán fogja az illetőknek kiosztani. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő olyan néptanítókat (tanítónőket) vesznek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamot még nem végeztek. Felvételi kérvényt a földmívelésügyi miniszterhez kell címezni és folyó év június 20-ig az illekes tanfelügyelőségnek benyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség javaslatára a váltás- és közoktatásügyi miniszter tejesíti.

— Évzáró ünnep a Messinger-intézetben.

A Messinger-féle leánynevelő intézet önképzőköré június 18-án tartja évzáró ünnepét a következő műsorral:

1. Thern K.: „Magyar induló“ hat kézre, előadják: Braun Gizella, Abonyi Ilus, Dimitrievics Annus II. éves zong. tanulók. 2. Hummel I. E.: „Walzer Rondo“ négy kézre, előadják: Klein Frida, Dembitz Aranka III. éves zong. tanulók. 3. Streabbog L.: „Chanson Napolitaine“ hat kézre, előadják: Krnits Kruna, Turinszky Rózsi, Sehr Ilus II. éves zong. tanulók. 4. Wagner Ede: „A Rajna partján“ négy kézre, előadják: Tramer Lujza, Pozojevits Vilma II. éves zong. tanulók. 5. „L'école buissonnière“, előadják: Gara Marika, Gara Katika, Végh Ferike, Annau Melanie, Bobor Esztike, Kohn Rózsi, Obrincsák Aranka, Schvemmlin Józsika, Dietze Káthe, Szenes Mici, Frey Irma, zongorán kíséri: Kliszarits Olga. 6. Hetényi: „Magyar népdalok“ hat kézre, előadják: Szemes Mici III. éves, Várady Edith, Szemere Ilus II. éves zong. tanulók. 7. Böhm C.: „La gracieuse“ négy kézre, előadják: Eibensütz Margit IV. éves, Havlicsek Gizella V. éves zong. tanulók. 8. Heller St.: „Tánc szabadban“ hat kézre, előadják: Flesch Flóra IV. év. Paull Mariska és Várady Terike III. éves zong. tanulók. 9. Krell E.: „Gavotte“ négy kézre, előadják: Talvy Boyanua és Ella IV. éves zong. tanulók. 10. Erdélyi D.: „Merengés magyar népdalok felett“ 2 cimbalmon előadják: Kovács Mariska, Grünbaum Ilonka I. éves cimb. tan., zongorán kíséri: Kohn Rózsi IV. éves zong. tan. 11. Kuhlán: „Rondo“ négy kézre, előadják: Dormuth Etelka II. éves, Bergenthal Ella III. éves zong. tanulók. 12. Liszt: „Rhapsodie Hongroise“ 2 zongorán előadják: Edelmann Etelka VI. éves, Magyar Piroska V. éves zong. tanulók. 13. Hirssh: „Rondo“ előadják négy kézre: Eibensütz Dóra és Szerén IV. éves zong. tanulók. 14. Chaminate: „Pas des écharpes“ előadja: Jakabházy Milike VII. éves zong. tan. 15. Necke: „Magyar tánc“ négy kézre előadják: Spaits Milica III. éves, Frey Rózsi IV. éves zong. tan. 16. Weber: „Oberon“ 2 zong. 8 kézre előadják: Edelmann Aranka V. éves, Magyar Lenke VI. éves, Pulits Verica IV. éves és Brezovszky Sári IV. éves zong. tanulók. 17. Gobbi: „Magyar Szerenád“ 2 zong. előadják: Marek Tercsi VI. éves, Kohn Rózsi IV. éves zong. tanulók. 18. „La composition“ éneki: Bielek Piroska, Mayer Piroska, zongorán kíséri: Maximcsev Lyubinka. 19. Grieg: „Norvég tánc“ négy kézre előadják: Kliszarits Olga IV. éves, Marek Tercsi VI. éves zong. tan. 20. Mozart: „La finta Giardinera“ négy kézre előadják: Mayer Piroska VI. éves, Maximcsev Lyubinka IV. éves zong. tan. 21. „A munkácsi rab“, irta: Jókai Mór, szavalja: Jakabházy Margit IV. p. o. t. 22. Stojanovits Jenő: „A válogatós lepke“ iskolai daljáték. Szereplők: Ligeti Boriska, Veinovits Olga, Mayer Piroska, Veinovits Jelka, Armbruster Hilda, Magyar Piroska, Bielek Piroska. Zongorán kíséri: Jakabházy Milike, Marek Tercsi, harmoniumon: Maximcsev Lyubinka. 23. Az önképzőkör évi jelentése, pályadíjak kiosztása.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte a nagybecskerekén köztisztviselőben álló Haidegger és Oldal családokat. Mint ugyanis őszinte részvétellel értesülünk, dr. Szekeres Gyula százados-hadbíró, Haidegger Ödön itteni magánzó veje tegnap este Budapesten 38 éves korában meghalt. Az elhunytat, kiben Oldal Antal nagybecskereki takarékpénztári igazgató mostohaapját gyászolja, ma délután temették el Budapesten nagy katonai pompával a Haidegger, Oldal és Franz-családok nagy részvételével.

A halálozásról a család a család a következő gyászjelentést adta ki: Dr. Szekeres Gyuláné szül. Haidegger Jolán a saját, valamint alulírottak és az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy felejtetetlen jó férje, illetőleg testvérük, nagybátyjuk, vejük, sógoruk és rokonuk Dr. Szekeres Gyula m. kir. honvédszázados, hadbíró folyó évi június hó 13-án este 7 órakor életének 38-ik, boldog házasságának 8-ik évében, hosszas betegség után az Urban csendesen alhunyt. Drága kedves halottunk hült tetemét folyó évi június hó 15-én szerdán délután 3 órakor fogják a gyászházban: VIII. ker. József-utca 51. szám alatt az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldani és a budai farkasréti temetőben örök nyugalomra helyezni. Legyen békéje örök és zavartalan! Szekeres F. Emil fivére. Kövesi Antalné huga. Szekeres Gyula György, Kövesi Palkó unokaöccsei. Haidegger Ödön apósa. Haidegger Szeréna anyósa. Szekeres Évike, Kövesi Ilonka unokahugai. Szekeres F. Emilné Haidegger Erzsébet sógoróni. Kövesi Antal, Haidegger Ernő, Haidegger Gyula, Haidegger Andor sógorai. Eisner Alice gyámleánya.

— **Az istvánföldi lódíjazás.** A legutóbb megtartott istvánföldi lódíjazás eredménye a következő volt: I. csoport csikós kancáknál I. díjat elismerő oklevelet nyert Luts József Bégaszentgyörgy. — II. díjat 30–30 koronát nyertek: Werth Miklós és Dekorszy Mátyás Istvánföld. II. díjat 20–20 koronát nyertek: Könyg Sebő Istvánföld és Kuhn Miklós Szárca. IV. díjat 10–10 koronát nyertek: Putz Jakab Szárca. Jégli Miklós és Guth Ferenc Erneszt-háza. Patay Sándor Magyarittele, Szekosán János Nagytörök, Werth József, Renitzer Simon, Engler Márton, Massong János és Ludwig Jakab Istvánföld. II. csoport 3 éves kancáknál I. díjat 30 K. nyert: Dekorszy György, Istvánföld; II. díjat 20 K. nyert: Revitzer Simon, Istvánföld; 3. díjat 15–15 K. nyert: Hinding Ádám és Lafleur Antal Istvánföld, 4. díjat 10–10 K. nyertek: Werth Ádám, Ludwig Henrik, Paltzer Miklós, Müller Jakab, Jung János és Werneth Károly Istvánföld. 3. csoport 1–2 éves csikóknál: 1. díjat 30 K. nyert: Merle János Módos. 2. díjat 20–20 K. nyert: Dekorszy Tamás és Rettinger Miklós, Istvánföld. 3. díjat 10–10 nyertek: Wagner Jakab, Dekorszy György, Massong Erzsébet és ifj. Rettinger Miklós Istvánföld, Patay Sándor Magyarittele, Rohrbacher Konrad Módos, Grosz István, Schulz Miklós, Müller Miklós, Werth János, Kreisz Péter Istvánföld, Kungl Nándor Erneszt-háza. — Elismerő oklevelet nyert Haupt Mihály Istvánföld.

— **A V. H. O. Sz. gyűlése.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének felügyelő bizottsága június 12-én tartott ülést Szegeden Csányi János, a szegedi kereskedelmi és iparbank vezérigazgatójának elnöklété alatt. Az ülésen jelen voltak: Tömörkény István ügyvezető alelnök és pénztáros, Palócz László titkár, Perjéssy László, Szmolány Nándor és Balla Jenő felügyelő-bizottsági tagok. A bizottság a szövetség 1909. évi vagyommérlegét és könyvitelét vizsgálta felül és ezeket kifogástalan rendben találta. Megállapította, hogy a V. H. O. Sz. összes vagyona 123991 K 62 fillér, mely összeggel szemben 7538 K 55 fillér a tartozás. A vagyontól 100000 korona 25 évre kötményeztetten a m. kir. postatakarékpénztárnál van elhelyezve, 8582 korona a követelések összege, a többi vagyon értékpapírokban és berendezésekben létezik. A szövetség segélyalapjából beteg és állás nélküli hirdapírók gyámolítására az 1909. évben 2005 koronát utaltványozott az igazgatóság. A felügyelő bizottság végül tudomásul vette az elnökség jelentéseit, melyekre vonatkozólag megfelelő intézkedéseket tett.

— **Elhunyt szerb plébános.** Mint Basahidról jelentik, Nikolics Gregor basahidi szerb plébános negyvenöt éves korában ott meghalt. A temetés tegnap délután ment végbe a hívők nagy részvételével közepette.

— **A polgári iskola rajzkiállítás.** A helybeli állami polgári iskola növendékeinek rajzkiállítás holnap nyílik meg. A kiállítás június 22-ikéig lesz nyitva, mindennap d. e. 8–12-ig, d. u. 2–5-ig. Megtekintése teljesen díjtalan.

Fölvétel a nagybecskereki konviktusba.

A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló Engel-féle fiúnevelő-intézet igazgatósága közli, hogy nagybecskereki azon szülők, kik fiaikat az intézetbe felvétetni kívánják, ebbeli szándékukat legkésőbb f. évi július hó 15-ik napjáig az intézet vezetőjénél (Engel Ferenc rk. hitoktató, Nagybecskerek, Konviktus) írásbeli kérelemmel jelentsék be. A kérelemhez mellékelendő: a) keresztlevelel, b) az utolsó iskolai bizonyítvány és az újraoltási bizonyítvány. Az elvétési díj egy iskolai évre 380 korona, mely összeg havi részletekben előre fizetendő. A felvételtől kapott értesítés után legkésőbb 8 napra minden növendékért felvételi, orvosi és butorhasználati díj fejében 40 korona küldendő be. Ellenkező esetben a gyermek felvételtnek nem tekinthető. A fizetett díjak fejében a növendéknek felügyelet, a szükséghez képest tanulásában segítség, továbbá teljes ellátás: lakás, ételmezés mosás, fűtés, világítás stb. jár. Minden egyéb költség, így: a ruházat-, tándíj-, az iskolai könyvek-, évközi ruhahajvítás költségei a szülőket terhelik. Ezen szükségletekért járó pénzösszeget az igazgató elszámolás mellett gondozás alá veszi. A növendékek egészségi állapotáról és a tanulásban való előmeneteléről a szülők időközben értesítést kapnak. A gyermekek egészségi állapotára az intézeti orvos ügyel fel. Minden növendék köteles az intézetbe való belépése idején megfelelő felszerelést (ruha, ágynemű stb.) magával hozni. A szülők a jelentkezés alkalmával tudassák lakásuk teljes címét, továbbá az iskolát is (k. r. főgimnázium, polgári és keresk. iskola), amelybe fiukat járatni kívánják. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az intézet igazgatósága.

— **A törökbecsei Leiningen-szobor.** A törökbecsei gr. Leiningen szoboralap javára 1910. május 1-től 1910. június 1-ig befolyt adományok a következők:

Pujda János Szatmárnémeti 2 kor. 50 fillér, Hollecek Pál Kassa 2 kor., Oetl Ferenc Bpest 37 kor., Hrk János Málnapatak 3 kor., Samarjai Béla gyógyszerész Bezdán 36 kor., Orsolyarendiek intézete Sopron 12 kor., Jeszenszky Lajos Pécs 8 kor. 40 fillér, dr. Végh Árpád ügyvéd Miskolc 2 kor., Besztercebányai áll. felső keresk. iskola igazgatósága 2 kor., Magdics Károly Bpest 6 korona.

— **Veszett kutya garázdalkodása.** Mint Orlováról jelentik lapunknak, tegnap ott a közsében egy kóbor kutya az utcán három játszadó fiút, nevezetesen a hat éves Vugnyit Szvetozart, a tíz éves Visnicki Szávát és a valamivel idősebb Bagyun Szávát megmarta. A gyerekek hangos jajgatására a közelben lakók üldözőbe vették a gyanus és veszedelmes kutyát, amelyet sikerült is agyonverni. Az esetről nyomban jelentést tettek a központi főszolgabírósnak, melynek intézkedésére Csokonay Árpád helyettes járási állatorvos kiment Orlovára s a vizsgálat folyamán megállapította, hogy a kutya veszett volt s ennek következtében a megmárt gyermekeket még ma Budapestre szállították a Pastur-intézetbe, míg a községe nézve szigorú ebzárlatot rendelt el a hatóság.

— **Pótvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Torontálvármegye területéhez tartozó Dobricza községben a f. évi május 5-ikére esett, de elmaradt országos vásár helyeit f. évi június hó 25-ikén pótvásár tartassák.

— **Gyilkosság a kocsmában.** Zsebelyán Péter egresi földesgazdát a napokban este, amint a nagykorcsmában üldögélt, egy eddig még ismeretlen ember megtámadta s oly erővel vágta a földhöz, hogy Zsebelyán kitérte a nyakát és szörnyen halt. A tettes elmenekült, a csendőrség azonban nyomában van.

— **Országos vásárok.** A nagybecskereki rendőrkapitánysághoz érkezett bejelentések szerint Jarkovácson f. hó 24., 25. és 26-ikán, Gyulán pedig július hó 13., 14., 15., 16. és 17-ikén tartják meg a legközelebbi országos vásárt.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22. Kútkézelőség: EPERJES.

Kapható Nagybecskerekén: Ros'a Béla, Fendler József fűszerkereskedésben, továbbá minden jobbírű fűszerkereskedésben.

— **A dunai öblözet ármentesítése.** Pancsováról jelentik a következőket: Mint illetékes helyről értesülünk, Dániel Ernő báró képviselőnk a földművelésügyi miniszternél kieszközölte a III., IV. és V. Dunaöblözet betöltését s a miniszter rendeletileg utasította a jószágigazgatóságot, hogy fogjon azonnal az ármentesítőtársaság megalakításához. Ez a három öblözet Titeltől Pancsováig terjed s érdekelve vannak Borsca, Bárányos, T. Almás, Glogon, Szekkerin torontálmegyei községek. Nagyjelentőségű ez az örvendetes hír. Évek óta szorgalmazzák az érdekelte községek az óriási elsőrendű termőföld ármentesítését, de mindaddig hiába küldtek kérelmeket, hiába kérvényeztek, könyörögtek: a sok deputációnak nem lett fogantatja. Most, hogy Dániel Ernő bárót képviselővé választották, deputációk nélkül is hamarosan elértek rég óhajtott céljukat.

— **Csecsemők gyöngye be'ei igen sok-szor sulyos, sőt életveszélyes betegségek forrása.** Ezt minden gyermekorvos tudja és azért az anyáknak azt szokta ajánlani, hogy a legkisebb gyomorrontásnál vagy rendetlen székelés esetén egy, esetleg két evőkanálnyi természetes **Ferencz József**-késérővizet adjanak a kisdedeknek. Minden okos anya, a ki ezt a tanácsot követi, örömmel fogja tapasztalni hogy milyen szápen gyarapedik és milyen életvidám marad mindig kis gyermeke.

A kölföld és a helyi föld legkiválóbb szakértelműjei, mint legjobb táplálékot ajánlják a Kufeké hányszékélesét, bélhurkúknál és hasmenésnél.

Gyermekeknek és felnőtteknek. 254(1)—5-2

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata) A miniszterelnök ma délután visszaérkezett, hogy részt vegyen a mai minisztertanácson, amelyen megállapítják a trónbeszéd szövegét. Ezzel holnap a miniszterelnök Bécsbe utazik a királyhoz, hogy jóváhagyásra eléje terjessze. A helyzetnek csak ez a kiemelkedő momentuma van, egyebekben pedig ma megkezdődtek a pótválasztások, amelyek egész június 25-ig tartanak.

A miniszterelnök itthon.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök d. u. 3 órakor Nusztárról visszaérkezett Budapestre.

A pótválasztások.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata) Ma kezdődtek meg a pótválasztások. Ma két kerületben van választás: Mezőcsáthon és Ujaradon. Mezőcsáthon a szavazás eredménye eddig: Melcer László munkapárti 360, Kubik Gyula Justh-párti 320.

Ujaradon: Filipp János munkapárti és Krauszhaar Károly munkapárti állottak egymással szemben. A mai pótválasztásnál Krauszhaar visszalépett s így Filipp Jánost egyhangulag megválasztották.

A többi pótválasztások sorrendje a következő: Június 16-ikán, csütörtökön: Mohács, Székelyhid, Kisjenő, Peér, Halas, Dunavecse, Kecel. Június 17-ikén, pénteken: Zenta, Sárkeresztúr. Június 18-án, szombaton: Hódmezővásárhely, Somogy-szöll. Június 20-ikán, hétfőn: Békéscsaba, Versec, Karcag. Június 21-ikén, kedden: Orosháza, Gyoma. Június 22-ikén: Nagyigmánd, Apatin. Június 25-ikén, szombaton: Szarvas.

Minisztertanács.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kormány ma délután 5

órákor miniszteri tanácskozást tart, a melyen a trónbeszéd szövegét állapítja meg.

A véderőtörvény.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hoffmann Hugó altábornagy elnöklésével ma délelőtt kezdtek meg a tanácskozást az új véderőtörvény ügyében. A tanácskozáson a honvédelmi és közös hadügyi miniszterium két-két kiküldötte vasz részt. A véderőtörvény a két éves katonai szolgálaton alapszik, a lovas és tüzérezredek kivételével. A törvényben a léghajókról és repülőgépekről is történi már gondoskodás az autók és biciklik osztályába sorozzák. A törvényben Bosznia-Hercegovina mint külön országrész szerepel.

A bosnyák tartománygyűlés megnyitása.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevóból sürgönyzik, ott ma nyitották meg ünnepiesen a tartománygyűlést. Varesanin báró altábornagy megnyitó beszédet mondott, azután pedig fölolvasta a királyi kéziratot. Ezt a képviselők eskütétele követte.

Merénylet Varesanin ellen.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevóból sürgönyzik, mikor Varesanin báró, a tartománygyűlés megnyitása után a konakba visszatért, az utcán egy Karraics Bogdán nevű ember revolvérrel ötször rálőtt, de egy golyó sem talált. A merénylet erre maga ellen fordította a fegyvert s agyonlőtte magát.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (júniusra) . . . . . 18.94 — —
Rozs (októberre) . . . . . 13.90 — —
Zab (októberre) . . . . . 14.34 — —
Tengeri (júliusra) . . . . . 10.68 — —
Tengeri (uj) . . . . . 10.94 — —

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1910. május 1-től.

Erkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-16 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.
b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 31 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 48 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 23 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról-Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról-Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról-Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 20 perc.
Szécsány-Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 50 perckor.

A Hunyadi-utcában levő néhai Dim-sits Sultana tulajdonát képező házban az első emeleti lakás, mely 5 szobából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből áll 1910. évi augusztus hó 1-sejétől kiadandó. Bővebbet a házmesternél.
454. 3-3.

HIRDETÉSEKET
a legjutányosabb árban számítva közöl Torontálvármegyében legolvasottabb, legelterjedtebb lap a
„TORONTÁL” politikai napilap.

24 éves szőke, csinos, fess alkatu árvaleány
100.000 kor. készpénzhozománnyal, jelenleg egy öreg nénjénél lakik, férjhez óhajt menni. Csak olyan urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is), akiknél a gyorsnősül és akadályokba nem ütközik. — Schlesinger, Berlin 18. 363-5.2

Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járás-bíróságnak 1910. évi Sp. III. 322/3 sz. végzése következtében dr. Eremics György perlaszi ügyvéd által képviselt dr. Baics Lázár ujvidéki ügyvéd javára 128 kor. 90 fillér s jár. erejéig 1910. évi május hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 733 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: pálinka, pálinkafőző üst, kádak stb. nyilvános árverésen eladatnak.
Mely árverésnek a perlaszi kir. járás-bíróság 1910. évi V. 141/1. számú végzése folytán 128 kor. 90 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen 53 K. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Perlasz községben, alperes lakásán leendő megtartására 1910. évi június hó 28-ik napjának délután 4 órája határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Amennyiben az elárvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Perlasz 1910. évi június hó 13. napján.
175. 1.—1 **Szeeskó Lajos** kir. jbir. végrehajtó.

Nyomdásztanonc
ki legalább 2 középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel azonnal felvétetik.

Hirdetmény.

Alólírott előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a mezőhegyesi állami ménestől vásárolt 2 darab köztenyésztesre még alkalmas községi mén folyó hó 22-én d. e. 9 órákor a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett nyilvános árverésen eladatni fog.
Czernya, 1910. június hó 12-én.

Bozsín Szvetozár, Nikola Arszin jegyző. II. bíró.

Valódi brünni szövetek
az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény 3.10 m. hosszú elegendő teljes férfi ruhához (kabát, nadrág és mellény) ára csak
1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona
Egy szelvényt fekte szalonruhához 20.—K.-ért épügy felöltő-szöveteket, turista lodent, selyemkaragant gyári arakon kúld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár.
Siegel-Imhof, Brünn/49.
Minták ingyen és bérmentve.
Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét dírekte a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legujabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármely kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

Figyelmeztetés!
A Schicht szarvasszappant valódi csakis a Schicht névvel és a „szarvas” védjeggyel!

440. 5—1.

Uradalmak, gazdák és cséplőgép tulajdonosok figyelmébe
Mentőszekrény
cséplőgépekhez előírás szerint. Mentőszekrényhez egyes hiányzó részek. — Állatgyógyászati és fertőtlenítő szerek. — Továbbá mindennemű drogua áruk, kötszerek, gummikülönlegességek stb. minden a legjobb minőségben kaphatók Melkuhn Dezső drogueria az „Arany csillag”-hoz Nagybecskerek. Telefon 95 sz. 465. 15—1.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

ARA OLCSÓ,
MINŐSÉGE JÓ

TELEFON 201.

ARA OLCSÓ,
MINŐSÉGE JÓ!

TELEFON 201.

ISMERI-E MÁR ÖN

KAPHATÓ: A TORONTÁLI CIPŐT? NEM?! HÁT PRÓBÁLJA KI!

357-x.24

BENŐ TESTVÉREK DIVAT ÉS RÖVID-ÁRU-CÉGNÉL NAGYBECSKEREK.

VIDÉKI RENDELÉSEKET PONTOSAN TELJESITÜNK. MEG NEM FELELŐ CIPŐKET SZIVESEN KICSERÉLÜNK.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1910. május hé 1-től.

Oda										Szeged—Karlova—Nagybecskerek.										Vissza															
Sz.-v.			V.-v.			Motorososi menetek				178.										V.-v.			Sz.-v.			Motorososi menetek									
4702			4704			4708				4719										4713			4703			4715									
I-III.			I-III.			II-III. osztály				II-III. osztály										I-III.			I-III.			II-III. osztály									
805	1015	50	815	830	830	240	830	925	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	1100	740	—	405	135	635	1100	740	—	405	135	635	1100	740	—	405	135	635	1100	740	—	405	135	635
945	7925	116	7925	307	—	430	820	445	"	Temesvár-Józsefváros (172)	"	857	603	—	421	603	637	857	603	—	421	603	637	857	603	—	421	603	637	857	603	637	857	603	637
1222	1115	—	—	—	—	—	—	—	"	Szeged-Rókus (163)	"	629	221	629	1030	347	—	629	221	629	1030	347	—	629	221	629	1030	347	—	629	221	629	1030	347	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	Keoskemét (136)	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	Kis-Kun-Félegyháza (136)	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
155	1225	332	510	940	620	220	—	—	ind.	Szeged (163 172)	érk.	510	1247	606	745	914	237	510	1247	606	745	914	237	510	1247	606	745	914	237	510	1247	606	745	914	237
205	1237	344	523	953	633	233	—	—	ind.	Uj-Szeged	érk.	505	1242	601	740	910	233	505	1242	601	740	910	233	505	1242	601	740	910	233	505	1242	601	740	910	233
206	1238	347	524	954	634	234	—	—	érk.	Szöreg (172)	ind.	457	1231	552	731	900	225	457	1231	552	731	900	225	457	1231	552	731	900	225	457	1231	552	731	900	225
213	1246	357	532	1000	641	241	—	—	ind.	Szöreg	érk.	456	1233	548	705	859	223	456	1233	548	705	859	223	456	1233	548	705	859	223	456	1233	548	705	859	223
218	1251	403	537	1006	646	246	—	—	"	*Ó- és Uj-Szt. Iván	"	449	1226	541	658	852	215	449	1226	541	658	852	215	449	1226	541	658	852	215	449	1226	541	658	852	215
227	1259	412	545	1012	653	253	—	—	"	*Vedresháza 3. sz. őrház (f. m. h.)	"	443	1220	536	650	845	210	443	1220	536	650	845	210	443	1220	536	650	845	210	443	1220	536	650	845	210
234	106	425	552	1019	700	300	—	—	"	*Gyála	"	437	1214	529	644	838	203	437	1214	529	644	838	203	437	1214	529	644	838	203	437	1214	529	644	838	203
258	133	501	619	1044	727	318	—	—	"	*Kupuszina (r. h.)	"	431	1208	523	637	831	155	431	1208	523	637	831	155	431	1208	523	637	831	155	431	1208	523	637	831	155
312	146	518	634	1057	741	—	—	—	"	Törökknizsa	"	415	1158	512	620	820	—	415	1158	512	620	820	—	415	1158	512	620	820	—	415	1158	512	620	820	—
322	155	544	644	1105	751	—	—	—	"	Szanád	"	407	1150	503	612	811	137	407	1150	503	612	811	137	407	1150	503	612	811	137	407	1150	503	612	811	137
335	209	600	657	érk.	803	—	—	—	"	Csóka	"	—	1129	441	540	749	112	—	1129	441	540	749	112	—	1129	441	540	749	112	—	1129	441	540	749	112
349	224	624	711	—	824	—	—	—	"	*Tisza-Szt. Miklós	"	—	1120	432	539	739	101	—	1120	432	539	739	101	—	1120	432	539	739	101	—	1120	432	539	739	101
403	239	640	725	—	839	—	—	—	"	Pádé	"	—	—	419	506	726	1247	—	—	419	506	726	1247	—	—	419	506	726	1247	—	—	419	506	726	1247
415	252	700	737	—	851	—	—	—	"	*Esztermajor	"	—	—	404	452	711	1232	—	—	404	452	711	1232	—	—	404	452	711	1232	—	—	404	452	711	1232
428	304	711	747	—	911	—	—	—	"	Bocsár	"	—	—	349	427	654	1216	—	—	349	427	654	1216	—	—	349	427	654	1216	—	—	349	427	654	1216
—	—	—	—	—	—	—	—	—	érk.	Karlova (174)	ind.	—	—	337	415	611	1205	—	—	337	415	611	1205	—	—	337	415	611	1205	—	—	337	415	611	1205
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	324	350	630	1153	—	—	324	350	630	1153	—	—	324	350	630	1153	—	—	324	350	630	1153
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	—	"	—	—	—	—	—	—	—</																	